

Rodinný dům pro CHKO Křivoklátsko

Family House for Protected Landscape Area Krivoklatsko

Zuzana Pešková

Abstract:

The Architecture and Urban Planning Committee of Protected Landscape Areas in Central Bohemia Region has to deal with low quality of new family houses architecture design in protected landscape areas very often. The recommendations for buildings were written to preserve typical form of houses in these very valuable areas. Thanks to these recommendations the suitable shapes and forms of architecture are guaranteed. Due to the passive standards coming be soon ordinary used in family house design, Administration of the Krivoklatsko PLA initiated the cooperation with Faculty of Civil Engineering CTU in Prague to try find new design of family houses Krivoklatsko PLA. Architecture and Building Engineering students worked out design of new family houses in Krivoklatsko PLA as their Bachelor projects. Altogether 15 student projects led by professor Jiran, associate professor Peškova and architect Novotna dealt with the new locality design in Sykorice village. At first, students had to design simplified new urban layout of locality, different approaches to design were supported – from orthogonal parcellation along the road to the “nest” layout and to the loose conception with community living aspects. Student task was to design a new family house with passive elements on one chosen building plot. The architectural design was worked out to the construction design then. The goal of this paper is to present student projects as an inspiration for builders in Krivoklatsko PLA and evaluate the usage of new shapes and material in context of their suitability for design in Krivoklatsko PLA.

Keywords:

family house; architecture design; family house with passive elements; Krivoklatsko PLA; Sykorice

PEŠKOVÁ, Zuzana (2019). Rodinný dům pro CHKO Křivoklátsko.

In: KUGL, Jiří, ed. *Člověk, stavba a územní plánování 12*. ČVUT v Praze, Fakulta stavební. pp. 86–97. ISBN 978-80-01-06634-8. ISSN 2336-7687.

Článek je licencován pod licencí Creative Commons BY-NC-ND 4.0 (Uvedte autora-Neužívejte komerčně-Nezpracovávejte 4.0 Mezinárodní). Licenční podmínky: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.cs>

1 Úvod

Směrnice Evropského parlamentu a rady 2010/31/EU ze dne 19. května 2010 o energetické náročnosti budovy požaduje, aby počínaje rokem 2020 byly nové budovy v zemích EU téměř energeticky nulové, což splňují především tzv. pasivní domy, které mají minimální spotřebu energie na vytápění či ohřev vody a získávají ji například ze země pomocí tepelných čerpadel. Tyto faktory mají vliv na návrh budovy a určují její celkový charakter. V rámci zasedání Architektonicko-urbanistické komise správy Chráněných krajinných oblastí Středočeského kraje v lednu roku 2018 ve Zbečně vyvstala diskuze nad tím, jak implementovat prvky pasivních domů do výstavby v CHKO a zda nebudou limitovat charakteristické rysy architektury v těchto oblastech. Vznikl tak nápad na spolupráci CHKO Křivoklátsko a Fakulty stavební ČVUT v Praze, v rámci níž by studenti Architektury a stavitelství vypracovali návrhy rodinných domů pro konkrétní lokalitu v CHKO Křivoklátsko a výstupy jejich práce by tak vytvořily potřebnou základnu pro diskusi nad vhodností použití jednotlivých přístupů.

Historické území královského loveckého revíru v širokém okolí hradu Křivoklát s přirozeně souvisejícími partiemi bylo pro své nesporné krajinné a přírodní kvality v roce 1977 vyhlášeno biosférickou rezervací UNESCO a v roce 1978 Chráněnou krajinnou oblastí Křivoklátsko. Již z názvu oblasti je zřejmé, že prvořadým úkolem pro celé území je ochrana dochovaných krajinných hodnot po tisíce let obhospodařovaného a svým způsobem urbanizovaného prostoru. Logickou nedílnou součástí tvoří jednotlivá vesnická sídla dotvářející charakter celého území, výrazného i ve specifických odlišnostech vesnického stavitelství daného regionu (Koreček, T., Mutinský, J., 2009).

Jan Pešta (2014) charakterizuje Křivoklátsko jako rozlehlou z velké části zalesněnou oblast v povodí Berounky a jejích přítoků s dosud do velké míry zachovanou roubenou zástavbou. Domy jsou přízemní, v lesnatých oblastech se širokými střechami a krytým zápražím. Tomáš Koreček s Janem Mutinským (2009) upřeshňují, že typická lidová architektura středočeského roubeného domu dosáhla svého vývojového vrcholu na přelomu 19. a 20. století. Jednoduchá účelná forma přízemního podélného obytného stavení, doplněného hospodářskými objekty v nepřilíhš pevné a uzavřené struktuře hospodářského dvora, obklopuje mnohdy velmi rozsáhlé středověké návsi (Chýňava, Skřivaň, Hudlice) a projevuje se i v nepravidelném shlukovém uspořádání drobnějších sídel ve složitějším terénu (Sýkořice, Račice, Žloukovice) nebo naopak jasné struktuře založených „řemeslnických“ vsí 18. a 19. století (Nový Dům, Karlova Ves). Převážně roubené stavby s goticky vysokým strohým štítem se vyznačují troj-úhelnou lomenicí skládanou do středního švu a častým použitím sdruženého okna v přízemí. Roubená tesaná konstrukce stěn, s nárožími spojovanými bez přesahů na rybinu, se objevuje běžně i na hospodářských budovách (stodoly, kůlny) a především malebných, někdy patrových, špýháčích. Již v průběhu 19. století nahrazují často jednotlivé budovy stavby zděné (byť i v tvarově obdobném provedení), a to především na severu oblasti, který je pod vlivem starobylé kamenné architektury Slánska. Naopak jihozápadní část území je již přechodová do regionů Rokycanska a Plzeňska se stavbami s poněkud menším sklonem střech, polovalbami, okapovými přesahem střechy nad vstupem podpíraným sloupky, předstupující lomenicí, a někdy i mohutným hranolovým kabřincem. Přes charakteristický strohý projev přízemní zástavby na území Křivoklátska se výjimečně můžeme setkat i s patrovými objekty (Bratronice, Týček), nebo složitěji článkovanými fasádami (Hudlice, Žloukovice, Jablečno).

Správa CHKO Křivoklátsko vydala příručku Jak stavět v CHKO Křivoklátsko aneb Jak žít a nechat žít krajinu, ve které jsou přehledně shrnuty základní charakteristické rysy urbanismu a architektury CHKO Křivoklátsko a doporučení pro novou výstavbu (Koreček, T., Mutinský, J., 2009).

Z hlediska tepelně technického je tradiční tvar venkovského domu včetně jeho

trojdílného provozního dělení velmi vhodný. Hospodaření s teplem koneckonců bylo základním hybatelem vývoje dispozice venkovského domu – od zemnic a polozemnic, přes dymné jizby, černé kuchyně až po ve své době zcela revoluční tahové komíny (Škabrada, 1999). Zabývat se proto venkovským domem v kontextu hospodaření s energiemi je zcela přirozené a navazující na tradiční přístup předchozích generací ke koncepci bydlení na venkově.

Téma bylo zadáno jako bakalářská práce, kterou si zvolilo patnáct studentů pod vedením tří pedagogů – profesora Zdeňka Jirana, docentky Zuzany Peškové a paní architektky Novotné. Pasivní standardy návrhu mohli studenti konzultovat a architektem Josefem Smolou, konstrukční řešení s doc. Ing. Bedřichem Košátkou, CSc.

2 Zadání

Po dohodě s CHKO Křivoklátsko byla pro studentské projekty vybrána konkrétní lokalita v obci Sýkořice (obr. 1). Územní plán obce předpokládá zadaný pozemek k nové výstavbě rodinných domů, je na přechodu stávající zástavby a volné krajiny, navazuje na současné parcely, které jsou zastavěny pouze sporadicky. Stávající urbanismus lokality je koncipován velmi jednoduše – parcely lemují obslužné komunikace bez ambice na tvorbu veřejného prostoru.

Zadáním bakalářské práce byl architektonický návrh včetně koncepce stavebního řešení v rozsahu dokumentace pro stavební řízení. Rodinný dům je pro čtyřčlennou rodinu v obci Sýkořice na obecní parcele číslo 749/23, ze které vymezuje územní plán pro novou zástavbu rodinnými domy přibližně 50 m široký pruh při obslužné komunikaci. Rodinný dům by měl splňovat energetické nároky blížící se „nulovému domu“, alternativní možností je pasivní dům, případně možnost užití nízkopotenciálních nebo alternativních zdrojů energie, hospodaření s dešťovou, příp. odpadní vodou, návrh by měl umožňovat budoucí inteligentní řízení provozu.

Stavební program obsahoval požadavky na garáž pro jedno nebo dvě vozidla s možností odložení sezónního vybavení, další parkovací stání na pozemku, technickou místnost pro kotel nebo výměník, pračku, sušičku, uklízecí potřeby, apod., sklad zahradního nábytku, sekačky, apod., spíž ideálně navazující na kuchyň, prostorný obývací prostor s kuchyňským koutem a jídelnou, možnost vyjít ven a stolovat v létě venku, venkovní sezónní kuchyni na grilování, ložnici rodičů, dvě ložnice dětí, pokoj pro hosty (pracovnu) – může a nemusí mít samostatnou koupelnu a WC (host by však neměl využívat hlavní koupelnu společně s rodinou), alespoň jedno WC samostatně, další mohou být součástí koupelny, alespoň jednu koupelnu velkou s vanou, fungující pro celou rodinu (celkový počet koupelen nebyl stanoven a ani nebylo stanoveno, zda má mít každá ložnice svou vlastní koupelnu), prostory pro odkládání šatstva, buď formou šaten, nebo dostatečně velkých šatních skříní, ideálně shoz na prádlo z hlavní koupelny nebo šatny do místnosti s pračkou.

Obsahem práce byla analýza (příklady a technická analýza nízkoenergetického, pasivního, resp. nulového rodinného bydlení, analýza okolí zadané parcely, resp. CHKO Křivoklátsko, průzkumy, rozборы) a samotný návrh: V první fázi urbanistická rozvaha a koncept zastavovacího plánu lokality, poté architektonická studie domu na vybrané parcele a pak stavebně technický koncept řešení domu včetně rozvahy energetického řešení. Na zpracování práce měli studenti 13 týdnů.

Studenti navštívili společně řešenou lokalitu, byli přijati na Správě CHKO Křivoklátsko ve Zbečně, byli seznámeni s charakteristickými rysy zástavby v CHKO a s doporučeními pro novou zástavbu. Po celou dobu zpracování svých projektů měli možnost konzultovat jak se svým vedoucím práce, tak s ostatními pedagogy nebo pracovníky Správy CHKO.

obr. 1 – Situace řešení lokality (Autor: Zuzana Mastná)

3 Rodinné domy pro CHKO Křivoklátsko

Celkem si téma novostavby rodinného domu pro CHKO Křivoklátsko s prvky pasivního standardu vybralo 15 studentů. Jejich návrhy ukazují určité názory na východiska urbanistická, architektonická (kompozice hmot, dispoziční řešení, materiálové pojetí) a stavebně technická. Studenti byli podporováni v různých přístupech, aby bylo možné ověřit co nejvíce možných řešení a následně tak vyhodnotit, které prvky jsou pro CHKO vhodné a které nikoli.

3.1 Východisko urbanistické

Z hlediska urbanistického konceptu zastavovacího plánu řešení lokality studenti volili většinou zástavbu s parcelami kolmo k existující komunikaci, čímž v zásadě pokračovali ve stávajícím urbanistickém trendu (obr. 2), dva se pokusili o alespoň drobné rozšíření veřejného prostoru (obr. 3), dvě studentky si vyzkoušely zástavbu hnízdovou (obr. 4) a dva studenti se pokusili o vytvoření veřejného prostoru v cípu řešené lokality, v místě s nejlepším výhledem na protější břehy Berounky (obr. 5). V úvahu byl samozřejmě brán terén a orientace ke světovým stranám.

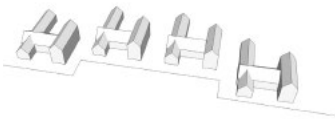
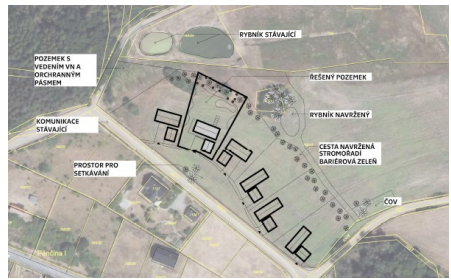
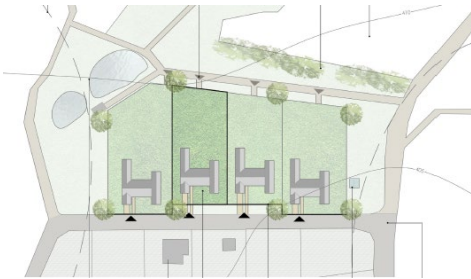
Absence zobytného veřejného prostoru byla studenty vyhodnocena jako největší nevýhoda dané lokality, proto se snažili i v případě pokračování v liniové zástavbě podél komunikace nabídnout obyvatelům a turistům rekreačně-společenskou zónu „za humny“. V první fázi vzniklo i několik impulzů vedoucích k možnosti volnějšího komunitního bydlení, ale postupem času se tato myšlenka začala ze studentských projektů vytrácet a potvrdila skutečnost, že česká středostavovská společnost, pro kterou je lokality převážně určena, preferuje jasné soukromé vlastnictví.

Nejracionálnější řešení je samozřejmě pokračování v trendu liniové zástavby podél stávající komunikace. Z hlediska citlivé práce s kontextem okolní krajiny a zejména výhledu do údolí Berounky jsou velmi zajímavé koncepty, které uvolňují dolní cíp řešené lokality pro veřejný prostor, a tak mohou využívat pro větší počet lidí možnost nejlepšího výhledu.

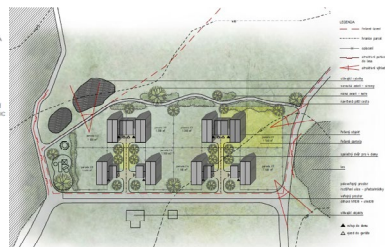
Tvorba hnízda je ve vztahu k existujícímu urbanismu obce vnášením urbanistického novotvaru, který nevychází z tradičních principů objevujících se v obci. Na druhou stranu ale vytváří pro nové obyvatele mikro společné prostory a dává základ pro lepší navázání sociálního kontaktu a sociální vazeb v rámci hnízda.

obr. 2 – Parcelace kolmo ke stávající komunikaci (Autor: Antonín Štička)

obr. 3 – Zástavba s parcelami kolmo ke stávající komunikaci se snahou o alespoň drobné rozšíření uličního prostoru (Autoři: Zuzana Masná - vlevo), Martin Stropnický - vpravo)

obr. 4 – Zástavba hnízdová (Autoři: Lucie Šinkovská - vlevo, Gabriela Skamenová - vpravo)

obr. 5 – Zástavba tvořící nový veřejný prostor
(Autoři: Lukáš Holman – vlevo, Václav Šimeček – vpravo)

3.2 Východisko architektonické

Architektonické řešení vycházelo z doporučení pro výstavbu CHKO Křivoklátsko. Přičemž je možné využívat i plochou střechu, ale ne v majoritním objemu.

3.2.1 Kompozice hmot

Přibližně polovina studentů při kompozici hmot využila možnost kombinace ploché a šikmé střechy (obr. 6, 7 – vlevo nahoře), druhá polovina využila výhradně střechy šikmé, sedlové (obr. 7). Pouze jeden student narušil rovinu střechy vikýří (obr. 7 – vlevo dole). Využití vikýřů zvětšuje ochlazovanou plochu střechy a klade větší nároky na řešení detailů, proto se vikýře objevují tak sporadicky.

Většina studentů orientovala objekty na pozemku štítem k veřejnému prostoru, pouze dva studenti upřednostnili okapovou orientace, která je méně výhodná z hlediska svazitosti terénu.

Z hlediska celkového uspořádání jednotlivých objektů byly upřednostňovány sestavy do „L“ nebo „T“ (8 studentů, obr. 7 - vlevo)), podélné uspořádání objektů, ať již za sebou (obr. 6 - vpravo) nebo vedle sebe zvolilo 5 studentů, 2 studenti se pokusili o uspořádání do „U“ (obr. 6 - vlevo) a jedna studentka o sestavu do „H“ (obr. 7 – vpravo).

Kompozice hmot tak nepřinesla žádné průlomové či revoluční řešení. V zásadě potvrdila staletími prověřené přístupy.

3.2.2 Dispoziční řešení

Všichni studenti volili podélné obdélníkové dispoziční uspořádání domů s dělením na část obytnou a provozní, se stupem z podélné strany. Snažili se dělit provozy do funkčních celků podle toho, jaké mají nároky na vytápění. Tím se opět potvrdila logičnost a funkčnost tradičního trojdílného konceptu obytného stavení na venkově, které využívá zóny bydlení (jizba), zóny vstupní (síň) a zóny techniko – provozní (komora nebo chlév). Toto uspořádání je vhodné i z hlediska práce se zateplením objektu a celkovým hospodařením s teplem. Krytí vstupu bylo také tradičním atributem, který našel své uplatnění i v současných návrzích. Akcentována byla orientace ke světovým stranám a také výhledy do okolí (obr. 8).

3.2.3 Materiálové řešení

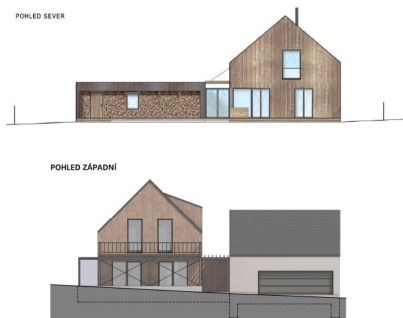
V kontextu tradičních materiálů používaných pro stavby na Křivoklátsku a vysoké míře zalesnění této oblasti, většina studentů zcela přirozeně volila dřevěný obklad (7 studentů, obr. 9 – vlevo nahoře) nebo dřevěný obklad v kombinaci s omítkou (6 studentů, obr. 9 – vpravo nahoře), jedna studentka vyzkoušela kombinaci dřevěného a kamenného obkladu (obr. 9 – vlevo dole) a jedna obklad lícovými cihlami (obr. 9 – vpravo dole). Jako střešní krytinu používali studenti majoritně šedé plechy, nikdo nepoužil tradiční pálenou střešní skládanou krytinu červené barvy. Stejně tak všichni studenti řešili štítový celek, nikdo nevyužíval obkladů či lomenic v trojúhelníkové části štítu.

Použití dřeva, omítek a lícových cihel obecně je zcela logické a odpovídá dané oblasti. V detailu je pak třeba volit typické dřeviny české, a nikoli exotické, kamenné a cihelné obklady, které svým barevným pojetím a spárořezem odpovídají lokálně užívaným materiálům a technikám. Ve studentských projektech se objevují zejména v obkladech prvky obecně užívané, bez důsledného lokálního materiálového a technologického tradičního kontextu.

Zatímco celkové hmotové, dispoziční a materiálové pojetí lze považovat za vhodné a možné řešení pro venkovský dům, v detailu nesou projekty symptomy obecné architektury, která by mohla být situována bez konfliktů i v jiných lokalitách.

obr. 6 – Kombinace šikmé a ploché střechy, uspořádání objektů „U“ a podélné uspořádání (Autoři: Lukáš Holman – vlevo a Václav Šimeček – vpravo)

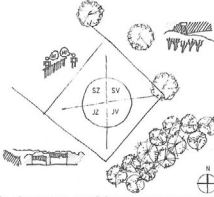

obr. 7 – Kombinace šikmé a ploché střechy, uspořádání objektů „T“; šikmé střechy, uspořádání objektů do „L“ a „H“

(Autoři: Antonín Štička – vlevo nahoře, Martin Stropnický – vlevo dole, Zuzana Mastná – vpravo)

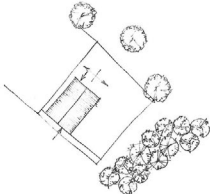
1 VÝHLEDY A ORIENTACE POZEKŮ KE SVĚT. STRANÁM

- SV výhled do aljeje a do pět
- JV výhled na les
- JZ výhled do krajiny v okolí Beraunsky
- SZ sousedství

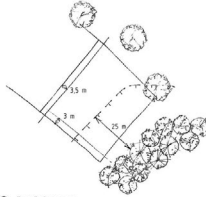
2 NÁVAZNOST NA TRADIČNÍ VENKOVSKOU ARCHITEKTURU

- podobný účelový stavení
- sedlářská síňka
- orientace štítu k veřejnému prostoru

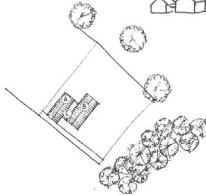
3 ODSTUPOVÉ VZDÁLENOSTI

- od vozovky 3 m
- od společné hranice 35 m
- od aljeje lesa s výhledovou vzdáleností na 35 m

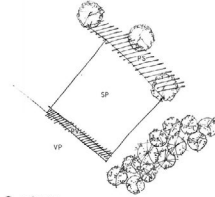
4 ČLENĚNÍ HMOTY

- A technická část
- B obytná část
- C spojovací prvek

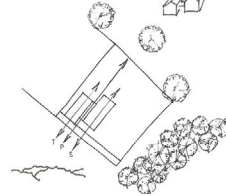
5 VYMEZENÍ PROSTORU

- PS polosuokraný prostor
- SP soukromý prostor
- PV veřejný prostor
- VP veřejný prostor

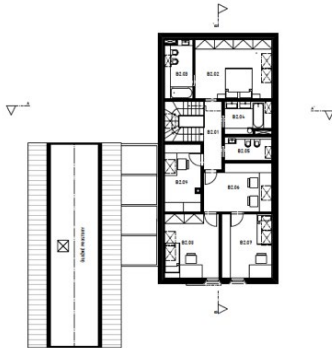

6 PRŮHLEDY

- 1 průhled technickou částí
- 2 průhled na přírodní areál
- 3 průhled obytnou částí

Technika včetně úpr	
Číslo	Popis
0101	úprava
0102	úprava
0103	úprava
0104	úprava
0105	úprava
0106	úprava
0107	úprava
0108	úprava
0109	úprava
0110	úprava
0111	úprava
0112	úprava
0113	úprava
0114	úprava
0115	úprava
0116	úprava
0117	úprava
0118	úprava
0119	úprava
0120	úprava
0121	úprava
0122	úprava
0123	úprava
0124	úprava
0125	úprava
0126	úprava
0127	úprava
0128	úprava
0129	úprava
0130	úprava
0131	úprava
0132	úprava
0133	úprava
0134	úprava
0135	úprava
0136	úprava
0137	úprava
0138	úprava
0139	úprava
0140	úprava
0141	úprava
0142	úprava
0143	úprava
0144	úprava
0145	úprava
0146	úprava
0147	úprava
0148	úprava
0149	úprava
0150	úprava
0151	úprava
0152	úprava
0153	úprava
0154	úprava
0155	úprava
0156	úprava
0157	úprava
0158	úprava
0159	úprava
0160	úprava
0161	úprava
0162	úprava
0163	úprava
0164	úprava
0165	úprava
0166	úprava
0167	úprava
0168	úprava
0169	úprava
0170	úprava
0171	úprava
0172	úprava
0173	úprava
0174	úprava
0175	úprava
0176	úprava
0177	úprava
0178	úprava
0179	úprava
0180	úprava
0181	úprava
0182	úprava
0183	úprava
0184	úprava
0185	úprava
0186	úprava
0187	úprava
0188	úprava
0189	úprava
0190	úprava
0191	úprava
0192	úprava
0193	úprava
0194	úprava
0195	úprava
0196	úprava
0197	úprava
0198	úprava
0199	úprava
0200	úprava

Technika včetně úpr	
Číslo	Popis
0201	úprava
0202	úprava
0203	úprava
0204	úprava
0205	úprava
0206	úprava
0207	úprava
0208	úprava
0209	úprava
0210	úprava
0211	úprava
0212	úprava
0213	úprava
0214	úprava
0215	úprava
0216	úprava
0217	úprava
0218	úprava
0219	úprava
0220	úprava
0221	úprava
0222	úprava
0223	úprava
0224	úprava
0225	úprava
0226	úprava
0227	úprava
0228	úprava
0229	úprava
0230	úprava
0231	úprava
0232	úprava
0233	úprava
0234	úprava
0235	úprava
0236	úprava
0237	úprava
0238	úprava
0239	úprava
0240	úprava
0241	úprava
0242	úprava
0243	úprava
0244	úprava
0245	úprava
0246	úprava
0247	úprava
0248	úprava
0249	úprava
0250	úprava

obr. 8 – Příklad koncepce umístění domu na pozemku a řešení dispozice 1NP a 2NP (Autor: Michal Wirth)

obr. 9 - Dřevěný obklad, kombinace omítky a dřevěného obkladu, kombinace dřevěného obkladu a kamenného obkladu, použití lícové cihly
(Autoři: Filip Strnad – vlevo nahoře, Michal With – vpravo nahoře, Gabriela Skamenová – vlevo dole, Pavla Maříková – vpravo dole)

3.3 Východisko konstrukční

Konstrukčně se studenti zcela rovnoměrně rozdělili mezi ty, kteří upřednostnili zděné konstrukce a ty, kteří si vyzkoušeli návrh dřevostavby různých systémů. Ze zdících materiálů si pět studentů zvolilo vysokopevnostní vápenopískové cihly, dvě studentky keramické tvárnice a jeden student tvárnice pórobetonové.

Z hlediska vytápění se majoritně vyskytuje využití tepelného čerpadla a možnosti rekuperace.

Devět studentů dosáhlo energetické třídy A a šest energetické třídy B.

Z hlediska konstrukčního řešení se potvrdilo, že použití jakéhokoli stavebního systému v sobě nese své výhody i nevýhody a že neexistuje jedno řešení, které by bylo výrazně výhodnější než jiné.

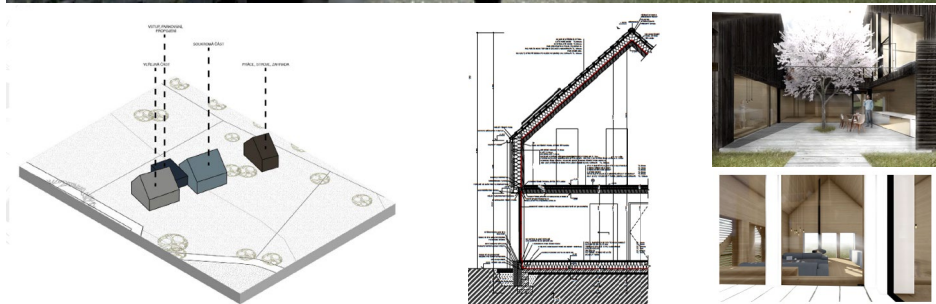
Venkovské objekty jsou v zásadě konstrukčně jednoduché stavby o malých rozponech, takže volba konstrukčního řešení vycházela zejména z možností, jak který systém dokázal nejlépe souznít s architektonickým konceptem domu a zejména řešením jeho detailů.

4 Závěr

Studentské práce ukázaly možné cesty návrhu rodinných domů v kontextu tradičního tvarosloví potřebného pro zachování charakteru cenného přírodního prostředí CHKO Křivoklátsko a v kontextu energeticky efektivního navrhování. Vznikly tak příklady, které bude moci Správa CHKO Křivoklátsko ukazovat jednotlivým stavebníkům při diskuzi nad jejich stavebními záměry. Studentské projekty prokázaly, že tradiční přístup k návrhu rodinného domu, ať již z hlediska umístění domu na pozemku, zvoleného materiálu, konstrukce, dispozice nebo hmoty je stále aktuální a velmi dobře využitelný z pohledu

energeticky efektivního navrhování. Stejně tak jako jednoduché prvky a místně tradiční materiály, zejména dřevo, omítka a případně kamenný obklad patřičné textury, jsou vhodnou cestou pro návrh zástavby v CHKO Křivoklátsko. Naopak módní novotvary, jakými jsou například rámování štítů, nejsou zcela přijatelné a pro dané prostředí působí cizorodě. Představují totiž prvek „globalizované“ architektury, která nevychází z místního kontextu a je všeobecně světově použitelná. Obklad lícovými cihlami není možné použít plošně, ale pouze v některých lokalitách a je potřeba citlivě volit barevnost a strukturu obkladu, v dané oblasti se vyskytují cihly oranžovo-červené, režné, v plném formátu. Obklad by měl reflektovat detaily zděných konstrukcí, zejména v nadpražích okenních a dveřních otvorů. Jsou to totiž právě lokálně typické detaily, které odlišují jednotlivé oblasti lidové architektury od sebe, na což by se nemělo zapomínat ani při soudobé architektonické tvorbě ve venkovském prostoru.

Tradiční lidové stavitelství mělo vždy vysoce racionální základ, proto není překvapivý závěr, že dodržování původních postupů návrhu venkovského domu vede k efektivnímu výsledku i v kontextu dnešní potřeb hospodaření s teplem.

obr. 10 – Rodinný dům pro CHKO Křivoklátsko (Autor: Václav Šimeček)

Nejlépe hodnocený studentský projekt byl projekt Václava Šimečka (obr. 10), který oponent Ing. arch. Petr Housa zhodnotil slovy: „Výsledné řešení vystihuje výraznou schopnost zařadit moderní prvky architektury do kontextu tradiční venkovské architektury. Kompozice domů na bázi klasického archetypu vesnické stodoly je zde zpracována velmi zdařile. Provozní řešení a kvalita prostorových vazeb je v souladu s celkovým hmotovým konceptem. Dispozice jsou pečlivě dotvořeny v závislosti na zvoleném konstrukčním řešení. Půdorysy jsou doplněny o hlavní kompoziční osy, základní

provozní členění je bez kolizí. Provozní řešení dobře reaguje na vnější pozemek a jeho potenciál. Technicky je dům řešen velmi pečlivě a fundovaně. Jedná se o dřevostavbu se všemi předpoklady vytvořit nízkoennergetický pasivní dům. Je zde kompaktní hmota, přiměřené prosklení, tepelné čerpadlo i rekuperační vytápění. Práce je zpracována velmi kultivovaně a zejména výsledná podoba velmi vhodnou formou vystihuje místo a funkci svého určení." Především projekt Václava Šimečka ukazuje, že i při respektování doporučení pro výstavbu v CHKO lze vytvořit kvalitní a moderní návrh rodinného domu, a že tyto limity výstavby nejsou v rozporu s možným vytvořením kvalitní architektury ani s energeticky efektivními principy.

Studenti obecně neměli zásadní problémy se zpracováním doporučených požadavků na hmotové a materiálové řešení domů, stejně tak jako s návrhem domů v pasivním standardu. Obecná doporučení CHKO by bylo účelné doplnit katalogem typických detailů, materiálů, barev a použitých technologií, což by mohl být cenný inspirační zdroj pro soudobý návrh venkovského domu do konkrétní specifické lokality. Správe CHKO Křivoklátsko byly studentské projekty předány a setkaly se s oceněním členů architektonicko-urbanistické komise, kteří si vážili zejména citlivého, ale přesto invenčního přístupu k modernímu pojetí venkovského domu.

Literatura

- EVROPSKÁ UNIE, EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE (2010) *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU o energetické náročnosti budov*. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/cs/TXT/?uri=CELEX:32010L0031>
- HOLMAN, L. (2018) *Rodinný dům*. Vedoucí práce: Novotná Petra; Oponent práce: Kročák Jaromír (České vysoké učení technické v Praze. Vypočetní a informační centrum. Czech Technical University in Prague. Computing and Information Centre., 2018-06-26). Dostupné z: <http://hdl.handle.net/10467/77908>
- JURKO, D. (2018) *Rodinný dům*. Vedoucí práce: Jiran Zdeněk; Oponent práce: Hořická Jana (České vysoké učení technické v Praze. Vypočetní a informační centrum. Czech Technical University in Prague. Computing and Information Centre., 2018-06-26). Dostupné z: <http://hdl.handle.net/10467/77729>
- KOREČEK, T., MUTINSKÝ, J. (2009). *Jak stavět v CHKO Křivoklátsko aneb Jak žít a nechat žít krajinu*. [online]. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR – Správa CHKO Křivoklátsko. 2009. Dostupné z: <http://krivoklatsko.ochranaprirody.cz/res/archive/053/008591.pdf?seek=1369397159>
- MAŘÍKOVÁ, P. (2018) *Rodinný dům*. Vedoucí práce: Pešková Zuzana; Oponent práce: Housa Petr (České vysoké učení technické v Praze. Vypočetní a informační centrum. Czech Technical University in Prague. Computing and Information Centre., 2018-06-27). Dostupné z: <http://hdl.handle.net/10467/78176>
- MASTNÁ, Z. (2018) *Rodinný dům*. Vedoucí práce: Pešková Zuzana; Oponent práce: Housa Petr (České vysoké učení technické v Praze. Vypočetní a informační centrum. Czech Technical University in Prague. Computing and Information Centre., 2018-06-27). Dostupné z: <http://hdl.handle.net/10467/78175>
- PEŠTA, J. (2014). *Plošný průzkum lidové architektury a venkovských sídel*. 1. vydání. Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště středních Čech v Praze. 2014. 174 stran. ISBN 978-80-86516-78-3.
- SALÁŠKOVÁ, L. (2018) *Rodinný dům*. Vedoucí práce: Novotná Petra; Oponent práce: Kročák Jaromír (České vysoké učení technické v Praze. Vypočetní a informační centrum. Czech Technical University in Prague. Computing and Information Centre., 2018-06-26). Dostupné z: <http://hdl.handle.net/10467/77816>
- SECKÁ M. (2018) *Rodinný dům*. Vedoucí práce: Pešková Zuzana; Oponent práce: Housa Petr (České vysoké učení technické v Praze. Vypočetní a informační centrum.

- Czech Technical University in Prague. Computing and Information Centre., 2018-06-27). Dostupné z: <http://hdl.handle.net/10467/78207>
- SKAMENOVÁ, G. (2018) *Rodinný dům*. Vedoucí práce: Pešková Zuzana; Oponent práce: Housa Petr (České vysoké učení technické v Praze. Vypočetní a informační centrum. Czech Technical University in Prague. Computing and Information Centre., 2018-06-27). Dostupné z: <http://hdl.handle.net/10467/78206>
- STRNAD, F. (2018) *Rodinný dům*. Vedoucí práce: Novotná Petra; Oponent práce: Kročák Jaromír (České vysoké učení technické v Praze. Vypočetní a informační centrum. Czech Technical University in Prague. Computing and Information Centre., 2018-06-26). Dostupné z: <http://hdl.handle.net/10467/77819>
- STROPNICKÝ, M. (2018) *Rodinný dům*. Vedoucí práce: Novotná Petra; Oponent práce: Kročák Jaromír (České vysoké učení technické v Praze. Vypočetní a informační centrum. Czech Technical University in Prague. Computing and Information Centre., 2018-06-26). Dostupné z: <http://hdl.handle.net/10467/77820>
- SÝKOŘICE (2009) *Územní plán Sýkořice*. [online]. Hlavní řešitel Ing. arch. Jaroslav Černý. Obec Sýkořice. [cit. 14. 11. 2018]. Dostupné z: http://www.sykorice.cz/index.php?menu=uzemni_plan/uzemni_plan
- ŠIMEČEK, V. (2018) *Rodinný dům*. Vedoucí práce: Pešková Zuzana; Oponent práce: Housa Petr (České vysoké učení technické v Praze. Vypočetní a informační centrum. Czech Technical University in Prague. Computing and Information Centre., 2018-06-27). Dostupné z: <http://hdl.handle.net/10467/78225>
- ŠINKOVSKÁ, L. (2018) *Rodinný dům*. Vedoucí práce: Jiran Zdeněk; Oponent práce: Hořická Jana (České vysoké učení technické v Praze. Vypočetní a informační centrum. Czech Technical University in Prague. Computing and Information Centre., 2018-06-26). Dostupné z: <http://hdl.handle.net/10467/77822>
- ŠKABRADA, J. (1999). *Lidové stavby*. Argo, Praha. 1999. 246 stran. ISBN 80-7203-082-5.
- ŠPAČKOVÁ, M. (2018) *Rodinný dům*. Vedoucí práce: Jiran Zdeněk; Oponent práce: Hořická Jana (České vysoké učení technické v Praze. Vypočetní a informační centrum. Czech Technical University in Prague. Computing and Information Centre., 2018-06-26). Dostupné z: <http://hdl.handle.net/10467/77825>
- ŠTIČKA, A. (2018) *Rodinný dům*. Vedoucí práce: Jiran Zdeněk; Oponent práce: Hořická Jana (České vysoké učení technické v Praze. Vypočetní a informační centrum. Czech Technical University in Prague. Computing and Information Centre., 2018-06-26). Dostupné z: <http://hdl.handle.net/10467/77839>
- VOKÁLOVÁ, R. (2018) *Rodinný dům*. Vedoucí práce: Novotná Petra; Oponent práce: Kročák Jaromír (České vysoké učení technické v Praze. Vypočetní a informační centrum. Czech Technical University in Prague. Computing and Information Centre., 2018-06-26). Dostupné z: <http://hdl.handle.net/10467/77916>
- WIRTH, M. (2018) *Rodinný dům*. Vedoucí práce: Pešková Zuzana; Oponent práce: Housa Petr (České vysoké učení technické v Praze. Vypočetní a informační centrum. Czech Technical University in Prague. Computing and Information Centre., 2018-06-27). Dostupné z: <http://hdl.handle.net/10467/78259>

Článek byl podpořen grantem CZ.2.17/3.1.00/36043 „Inovace studijního programu *Architektura a stavitelství*“.

Informace o autorce

prof. Ing. arch. Ing. Zuzana Pešková, Ph.D.
Katedra architektury Fakulty stavební ČVUT v Praze
zuzana.peskova@fsv.cvut.cz